Βιώσιμο χρέος και άλλες απάτες

 Θάνος Τζήμερος

Του **Θάνου Τζήμερου**

Να ξεκινήσω με τα γλωσσολογικά. Βιώσιμος είναι αυτός που έχει προοπτική μακράς επιβίωσης, αυτός που έχει την ικανότητα να μακροημερεύσει. Άρα, βιώσιμο χρέος, για όσους ξέρουν Ελληνικά είναι αυτό που όσο και να το πληρώνεις, χρέος θα παραμένει! Βέβαια, όπως πάμε, κάπως έτσι θα συμβεί! Όμως είναι ηλίθιο να λες "προσπαθώ να κάνω το χρέος βιώσιμο!" Πρόκειται για μετάφραση σε άθλια Ελληνικά του όρου sustainable που σημαίνει ανεκτό, διαχειρίσιμο, εξυπηρετήσιμο. Να μπορείς να το κουμαντάρεις. Αλλά μήπως είναι το μόνο άθλιο σ' αυτή την ιστορία;

Πάμε τώρα στην ουσία.

Ο Μήτσος χρωστάει σε 5 φίλους 30.000 ευρώ. Είναι πολλά ή λίγα; "Εξαρτάται από το εισόδημά του" θα απαντήσει όποιος έχει πέντε δράμια μυαλό. Αν βγάζει 100.000 το χρόνο είναι λίγα. Αν είναι άνεργος, είναι πάρα πολλά.

Εξαρτάται όμως κι από κάτι άλλο. Από την εμπιστοσύνη που του δείχνουν οι υπόλοιποι φίλοι και πιθανοί δανειστές. Αν ο Μήτσος είναι ένας μετρημένος νοικοκύρης, ένας ικανός επαγγελματίας, ένας εργατικός και πρόθυμος άνθρωπος, και δουλειά να μην έχει τώρα, είναι πολύ πιθανόν να βρει. Άρα κάποιοι άλλοι, 5 ή 15, θα του δανείσουν για να εξοφλήσει τους πρώτους 5 και να ανακυκλώσει το χρέος. Αν είναι ένας ανεπρόκοπος, τεμπέλης και σπάταλος, δεν θα του δανείσει κανένας.

Άρα στην ερώτηση: είναι το χρέος του Μήτσου διαχειρίσιμο, η απάντηση εξαρτάται από αυτά τα δύο "εξαρτάται". Κανένας δεν είναι σίγουρος για το πόσοι θα απαντήσουν "ναι" και πόσοι "όχι". Όλοι όμως είναι σίγουροι για ένα πράγμα: ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΔΕΝ ΘΑ ΤΗΝ ΔΩΣΕΙ Ο ΜΗΤΣΟΣ! Οι υποψήφιοι δανειστές θα αποφασίσουν αν, πότε, και με ποιους όρους θα του δανείσουν.

Ακριβώς το ίδιο ισχύει, αν στη θέση του Μήτσου βάλουμε ένα κράτος. Η Ιαπωνία χρωστάει το 250% του ΑΕΠ της, όμως το 10ετές ομόλογό της κινείται σήμερα στις αγορές με αρνητικό επιτόκιο. Προσέξτε: αυτό δεν σημαίνει ότι τα λεφτά που δανείζεις στην Ιαπωνία θα τα πάρεις πίσω γκαραντί. Ενδεχομένως η Ιαπωνία να είναι ο μεγάλος ασθενής της επόμενης 10ετίας, όμως οι αγορές την εμπιστεύονται. Όπως και στην περίπτωση του Μήτσου, ο άλλος σού δανείζει αν ΠΙΣΤΕΥΕΙ ότι τα λεφτά θα του τα επιστρέψεις. Μπορεί να πέφτει έξω στην εκτίμησή του. Αλλά αυτό δεν έχει καμία σημασία. Το μόνο που μετράει είναι η εμπιστοσύνη. Και ένας μόνον δείκτης της εμπιστοσύνης υπάρχει: το ΕΠΙΤΟΚΙΟ. Μεγάλο ρίσκο, μεγάλο επιτόκιο. Μικρό ρίσκο, μικρό επιτόκιο. Καθόλου ρίσκο, καθόλου επιτόκιο!

Η Γερμανία για παράδειγμα έχει δανειστεί και με αρνητικό επιτόκιο. Δηλαδή οι αγορές την πληρώνουν κι από πάνω για της δανείσουν! Της δίνουν τώρα 100 ευρώ και σε δέκα χρόνια θα πάρουν πίσω 99,96!

Τι πιστεύουν οι αγορές για την Ελλάδα; Μολονότι η Ελλάδα είναι υπό την κηδεμονία της Ε.Ε., μολονότι ο ESM λειτουργεί ως ασπίδα ξεπληρώνοντας όλα τα ομόλογα που λήγουν και δεν έχουμε να τα πληρώσουμε, οι αγορές κρίνουν πως το να δανείσεις στην Ελλάδα έχει μεγάλο ρίσκο. Πιστεύουν δηλαδή ότι κάποια στιγμή η Ε.Ε. θα μας "σουτάρει". Και τα επιτόκια που μας δίνουν σήμερα είναι μεταξύ 7% και 9%. Ρεκόρ επιτοκίου σημείωσε το 10ετές ελληνικό ομόλογο στις 8 Ιουλίου 2015, με 19,27%. Θυμάστε τι είχε συμβεί τότε; Δύο μέρες πριν, είχε επικρατήσει το ΟΧΙ στο δημοψήφισμα και ο Τσίπρας δεν είχε κάνει ακόμα τη μεγαλειώδη κολοτούμπα της μετατροπής τού ΟΧΙ σε ΝΑΙ την οποία, όπως μας ενημέρωσε, την έκανε επειδή φοβήθηκε ότι θα τον ανατρέψω! Οι αγορές, που δεν ήξεραν τα… σχέδιά μου, είχαν σχεδόν προεξοφλήσει ότι η χώρα θα έβγαινε από το ευρώ.

Αν η Ελλάδα, χωρίς την κάλυψη της Ε.Ε., βγει σήμερα στις αγορές, το επιτόκιο θα είναι διψήφιο. Καταλαβαίνουμε τι σημαίνει αυτό; Ότι θα χρειαζόμαστε πάνω από 30 δισ. τον χρόνο μόνο για τόκους! Σήμερα, ο ευρωπαϊκός μηχανισμός στήριξης, ο ESM μας δανείζει με (κυμαινόμενο) επιτόκιο πολύ κάτω από το 1%. Μικρότερο ακόμα κι από το επιτόκιο με το οποίο δανείζονται τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα στήριξης της χώρας μας! (Αυτά που οι συριζανέλ έβριζαν ως διεθνείς τοκογλύφους...) Αν ολόκληρο το χρέος μας το ανακυκλώναμε με το επιτόκιο του ESM θα χρειαζόμασταν 2 δισ. περίπου τον χρόνο για τόκους. Αν το ανακυκλώναμε με το πιθανό επιτόκιο της αγοράς θα χρειαζόμαστε 32 δισ.! Μόνο για να μην αυξηθεί το χρέος! Για αποπληρωμή ούτε λόγος. Με 4 δισ. ακόμα, τον χρόνο, χρεολύσιο θα εξοφλήσουμε σε 80 χρόνια! Υπάρχει περίπτωση να βρούμε όλα αυτά τα λεφτά;

Το ότι οι διαπραγματεύσεις για το βιώσιμο χρέος είναι ακόμα μια συριζαϊκή απάτη φαίνεται από το ότι κανένας κυβερνητικός δεν έχει εξηγήσει ποτέ πώς προσδιορίζει τη βιωσιμότητα. Θα πάει δηλαδή ο Τσακαλώτος στον Μοσκοβισί και θα του πει: "Θέλω να κάνεις το χρέος βιώσιμο!" Κι ο Μοσκοβισί θα τον ρωτήσει: "Τι θες ακριβώς; Πόσο χρέος θες να πληρώνεις και με ποιο επιτόκιο;" Υπάρχει απάντηση; Ακούσατε ποτέ, έναν έστω κυβερνητικό, να πει ότι "εμείς θεωρούμε βιώσιμο το χρέος αν μειωθεί τόσο και αν το επιτόκιο είναι τόσο"; Ακούσατε ποτέ έναν έστω δημοσιογράφο να κάνει αυτή τη στοιχειώδη ερώτηση στα σούργελα που παρελαύνουν στα τηλεπαράθυρα και τσιρίζουν για τη βιωσιμότητα του χρέους;

Δεν γίνεται αυτή η ερώτηση, διότι δεν υπάρχει απάντηση! Όπως εξηγήσαμε, είναι οι άλλοι, δηλαδή οι αγορές, που θα αποτιμήσουν τον κίνδυνο και θα αποφασίσουν για το επιτόκιο. Αν ας πούμε, οι Ευρωπαίοι εταίροι αποφάσιζαν να φεσωθούν κι άλλο και διέγραφαν το μισό χρέος, θα χρωστούσαμε 160 δισ. ευρώ. Με 10% επιτόκιο θα έπρεπε ο προϋπολογισμός να παρουσιάζει πλεόνασμα 16 δισ. κάθε χρόνο (δηλαδή 6 ΕΝΦΙΑ!), χωρίς να μειώνουμε το χρέος ούτε ένα ευρώ! Το ίδιο θα έπρεπε να πληρώσουμε αν χρωστούσαμε... 3,2 τρισ. και το επιτόκιο ήταν 0,5% (αυτό δηλαδή που πάνω - κάτω μας δίνει ο ESM).

Άρα, με ποιον τρόπο οι αγορές θα δείξουν εμπιστοσύνη στη χώρα δεχόμενες να της δανείσουν με χαμηλό επιτόκιο, ώστε να βγει από την θερμοκοιτίδα του ESM; Μόνο εάν, όπως ο Μήτσος του παραδείγματος, πείσει ότι σοβαρεύτηκε και δεν παράγει καινούργιο χρέος! Οι πλεονασματικοί ισολογισμοί είναι ένα κριτήριο. Αλλά δεν αρκεί. Διότι οι αγορές διαβάζουν επίσης το σκορ που έχει η χώρα μας στους πίνακες διαφόρων διεθνών οργανισμών που μετρούν επί μέρους δείκτες της Οικονομίας: πόσο εύκολα ξεκινάς ή κλείνεις μια δουλειά, πόση γραφειοκρατία υπάρχει, πόσο ευέλικτη είναι η αγορά εργασίας, πόσο εύκολα δανείζεσαι από τις Τράπεζες και με τι επιτόκιο, πώς διακινούνται τα κεφάλαια, πόσο ξεκάθαρο είναι το νομικό πλαίσιο, πόσο βαριά η φορολογία, πόσο γρήγορα απονέμεται η δικαιοσύνη και πάει λέγοντας. Σε όλα είμαστε πάτος! Μας έχουν ξεπεράσει

ακόμα και τα κράτη της υποσαχάριας Αφρικής. Μας έχουν αφήσει έτη φωτός πίσω οι πρώην κομμουνιστικές χώρες. Άρα γιατί να μας εμπιστευθούν οι αγορές; Εσύ θα δάνειζες λεφτά στο ελληνικό κράτος; Θα το εμπιστευόσουν να διαχειριστεί την περιουσία σου; Γιατί να το κάνει ο Ιάπωνας;

Όσο, μάλιστα, οι αγορές ακούν κυβερνητικούς να λένε πως το χρέος δεν είναι βιώσιμο, χάνουν και τα τελευταία ίχνη εμπιστοσύνης που έχουν απομείνει! Θα δάνειζες κάποιον που αναγνωρίζει ότι αποκλείεται να σου τα επιστρέψει; Είναι σαν να ακούς τον πιλότο να λέει πριν την απογείωση: "δεν το ξέρω καθόλου αυτό το αεροπλάνο, θα τσακιστούμε!" Θα έμπαινες μέσα;

Γιατί λοιπόν γίνεται όλη αυτή η συζήτηση περί βιωσιμότητας; Για να μην γίνει η άλλη περί μεταρρυθμίσεων. Για να υπάρχει πάντα ένας κακός ξένος που δεν μας "ρυθμίζει το χρέος" και να έχουμε να κατηγορούμε. Για να συνεχίσει η κυβερνητική προπαγάνδα να ρίχνει στάχτη στα μάτια των πολιτών. Για να είναι πρωτοσέλιδα τα ανούσια. Για να κάνουν ατέρμονες συζητήσεις οι καλεσμένοι των πολιτικών εκπομπών και να μην λένε τίποτε. Για να παρουσιάσει ο Τσίπρας μια τεχνική αλλαγή των όρων δανεισμού (π.χ. επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής) ως διαπραγματευτικό θρίαμβο στους ανοϊκούς οπαδούς του. Για να συνεχίσει να κυβερνάει ένα τσούρμο απατεώνων.

Με κυβέρνηση όμως απατεώνων το κράτος δεν είναι βιώσιμο. Αυτό είναι το κύριο θέμα. Κι ίσως θα έπρεπε να αρχίσει να μας απασχολεί σοβαρά.

** Ο Θάνος Τζήμερος είναι πρόεδρος του κόμματος "Δημιουργία, ξανά!" και περιφερειακός σύμβουλος Αττικής.*

Πηγή: www.antibaro.gr/